

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Схвалено
вченою радою Уманського
національного університету
садівництва
(протокол № ____ від __.04.2016 р.)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор Уманського національного
університету садівництва
_____ О. О. Непочатенко

**ПОЛОЖЕННЯ
про відділ інтелектуальної власності,
комерціалізації та трансферу технологій**

Розроблено на підставі Законів України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-ХІІ зі змінами та доповненнями, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 р. № 1977-ХІІ зі змінами та доповненнями, «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.07.2001р. зі змінами та доповненнями, Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1084 від 25.08.04 р. зі змінами та доповненнями, Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 830 від 20.07.96 р. зі змінами та доповненнями, Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 422 від 01.06.06р. зі змінами та доповненнями та інших нормативних документів МОН України.

1 Загальні положення

1.1 Відділ інтелектуальної власності, комерціалізації та трансферу технологій (далі – Відділ) Уманського національного університету садівництва (далі – Університет) створюється відповідно до частини третьої статті 7 Закону України “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” від 14 .09. 2006 р. № 143-V зі змінами та доповненнями , Постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2007 р. № 995 “Деякі питання реалізації Закону України “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” зі змінами та доповненнями.

Відділ здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України, правових актів органів державної влади України, наказів ректора Уманського НУС та положення про Відділ інтелектуальної власності, комерціалізації та трансферу технологій.

1.2 Відділ створено як підрозділ у складі Науково-дослідної частини (НДЧ) Уманського НУС, що підпорядковується проректору з наукової та інноваційної діяльності.

Кількість працівників Відділу визначається обсягом робіт із забезпечення охорони об’єктів права інтелектуальної власності (далі ОПІВ), проведення маркетингових та патентно-кон’юнктурних досліджень та трансферу технологій зі спеціалізацією працівників у зазначених напрямках.

На посаду завідувача Відділу наказом ректора Університету призначається фахівець, який має:

- вищу освіту та стаж роботи у сфері створення та захисту ОПІВ;
- спеціальну освіту (пройшов перепідготовку, підвищення кваліфікації) з питань інтелектуальної власності або інноваційного менеджменту, або фахівець, що на час призначення на посаду отримує зазначену спеціальну освіту (проходить перепідготовку).

1.3 Фінансування діяльності Відділу здійснюється за рахунок коштів

загального фонду Державного бюджету та за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету, що отримує Уманський НУС (надходження від договірної тематики, роялті тощо).

2 Завдання Відділу

Основними завданнями Відділу є:

- проведення та організація досліджень з метою НДР об'єктів права інтелектуальної власності, що створюються в результаті наукової та науково-технічної діяльності Уманського НУС, здійснення патентних досліджень, досліджень на патентну чистоту;
- забезпечення охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, торговельні марки, наукові відкриття, компонування інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, комп'ютерні програми, бази даних та інші ОПВ, що створюються в Уманському НУС;
- проведення та організація маркетингових і патентно-кон'юнктурних досліджень;
- здійснення заходів з використання результатів науково-дослідних робіт (далі – НДР), об'єктів права інтелектуальної власності наукоємної продукції Університету, підтримка ліцензійної діяльності Університету, трансферу технологій.

3 Функції Відділу

Відділ відповідно до покладених на нього завдань здійснює:

3.1 Проведення досліджень з метою НДР об'єктів права інтелектуальної власності, забезпечення набуття прав та одержання охоронних документів.

3.1.1 Організує та забезпечує методичне керівництво проведенням патентних досліджень підрозділами-виконавцями НДР відповідно до державних стандартів, у тому числі з метою виявлення ОПВ, бере безпосередню участь у проведенні патентних досліджень, організує складання звітів та патентних формулярів.

3.1.2 Організує та здійснює методичне керівництво проведенням досліджень на патентну чистоту ОПВ, створених в Університеті.

3.1.3 Забезпечує набуття майнових прав інтелектуальної власності Університетом на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, комп'ютерні програми, бази даних, комерційні таємниці та інші ОПВ шляхом підготовки та подання заявок на отримання охоронних документів (патентів, свідоцтв) в Україні та в іноземних державах.

3.1.4 Виявляє та ідентифікує ОПВ, розглядає повідомлення працівників Університету про створені ними ОПВ та здійснює їх первинний облік згідно з вимогами чинного законодавства. Надає керівництву Університету розрахунки витрат на забезпечення охорони ОПВ для включення до кошторисів Університету, зокрема – на придбання патентно-інформаційних видань, сплату зборів та мита за дії, пов'язані з охороною прав на ОПВ, підтримання чинності охоронних документів тощо. Разом з іншими підрозділами Університету забезпечує своєчасну сплату Університетом зборів та мита за дії, пов'язані з охороною ОПВ.

3.1.5 Згідно інформації (службова, доповідна записки, повідомлення та ін.) підрозділів Університету надає керівництву Університету пропозиції щодо зупинення підтримки чинності охоронних документів на ОПВ.

3.1.6 Надає консультації працівникам Університету з питань охорони ОПІВ в межах службових повноважень.

3.1.7 Організовує патентно-інформаційну роботу, бере участь у забезпеченні комплектування фонду науково-технічної та патентної документації, забезпеченні працівників Університету патентною інформацією, методичними рекомендаціями з питань створення, набуття та захисту прав на ОПІВ.

3.1.8 Надає методичну допомогу працівникам Університету у проведенні патентних досліджень з використанням мережі Інтернет.

3.1.9 Аналізує стан досвіду зі створення винаходів та інших ОПІВ в Університеті, надає керівництву Університету пропозиції щодо удосконалення цієї роботи.

3.1.10 Надає рекомендації керівництву Університету про прийняття рішень стосовно збереження інформації щодо ОПІВ як комерційної таємниці. Бере участь у заходах із забезпечення конфіденційності інформації, що віднесена до комерційної таємниці Університету. Сприяє запобіганню передчасній публікації інформації про винаходи, корисні моделі, промислові зразки та інші ОПІВ до подання заявки на отримання охоронного документа.

3.1.11 Організує заходи з підвищення кваліфікації спеціалістів Університету з питань охорони ОПІВ, залучає працівників Університету до участі в конференціях, семінарах і нарадах з питань охорони ОПІВ.

3.1.12 Надає керівництву Університету дані щодо отриманих охоронних документів на ОПІВ, створених в Університеті в процесі виконання НДР та набутих Університетом виключних майнових прав інтелектуальної власності для здійснення бухгалтерського обліку майнових прав (нематеріальних активів).

3.1.13 Здійснює моніторинг актів законодавства у сфері охорони ОПІВ та надає пропозиції керівництву Університету з їх реалізації.

3.1.14 Надає керівництву Університету пропозиції щодо запобігання незаконному використанню результатів НДР, ОПІВ, права на які належать Інституту.

3.1.15 Разом з іншими підрозділами Університету сприяє дотриманню прав інтелектуальної власності на результати НДР, ОПІВ, що експонуються та/або реалізуються під час виставково-ярмаркових заходів.

3.1.16 Готує статистичну та іншу звітність з питань охорони ОПІВ на запити керівництва Університету й інших організацій. Готує матеріали до річного звіту Університету з питань створення, охорони та використання ОПІВ.

3.2 Інноваційна діяльність, проведення маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень. Разом з іншими підрозділами Університету здійснює заходи з використання результатів НДР, ОПІВ Університету, проведення маркетингових, у тому числі патентно-кон'юнктурних досліджень, та надає методичну допомогу щодо їх проведення.

3.2.1 У рамках маркетингових досліджень разом із підрозділами-виконавцями НДР:

- на підставі аналізу ринку продукції визначає тенденції науково-технічного розвитку, потребу в результатах НДР, ОПІВ і наукоємної продукції, що можуть бути розроблені Університетом, та надає керівництву Університету пропозиції щодо подальших досліджень;

- досліджує можливість реалізації на ринку існуючих результатів НДР, ОПІВ, наукоємної продукції Університету (далі – продукція), в тому числі вивчає:
- джерела інформації щодо ринку, експорту-імпорту продукції-аналогів, їхніх виробників, потенційних споживачів;
- потребу ринку в продукції Університету;
- техніко-економічні показники продукції-аналогів, частку ринку, що вони займають;
- виробничі та науково-технічні можливості виробників продукції-аналогів, їх спеціалізацію;
- дані щодо умов ліцензійних та інших договорів з реалізації продукції-аналогів;

3.2.2 У рамках патентно-кон'юнктурних досліджень додатково разом з виконавцями НДР вивчає патентно-ліцензійну ситуацію стосовно продукції Університету та аналогів, у тому числі динаміку патентування, взаємне патентування, патенти-аналоги, географію патентування продукції-аналогів.

3.2.3 Разом з підрозділами-виконавцями НДР:

- визначає результати НДР та ОПІВ, що можуть бути введені у цивільний обіг;
- бере участь у підготовці бізнес-планів з впровадження результатів НДР, ОПІВ, визначенні додаткових витрат на виготовлення конструкторсько-технологічної документації, дослідних зразків, проведення випробувань та інших витрат щодо комерціалізації результатів НДР та ОПІВ;

3.2.4 Разом з іншими підрозділами Університету:

- організує участь Університету у виставково-ярмаркових заходах,
- бере участь у визначенні вартості майнових прав на ОПІВ.

3.2.5 Здійснює облік звітів щодо проведення маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень, результатів НДР, готових до комерціалізації.

3.3 Робота з комерціалізації НДР.

3.3.1 Бере участь в реалізації основ державної політики в сфері організації і забезпеченні сучасних методів управління процесом комерціалізації результатів наукової та науково-технічної діяльності Університету.

3.3.2 Здійснює залучення працівників кафедр та інших підрозділів Університету до організації підготовки інформації про результати наукової діяльності та існуючі науково-технічні здобутки Університету.

3.3.3 Проводить роботи із залучення інвестицій, розширення співробітництва з підприємствами різних галузей економіки й іншими суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності України та за її межами.

3.3.4 Організовує дослідження ринку науково-технічної продукції та виконання заходів щодо впровадження розробок Університету.

3.3.5 Поновлює й аналізує банк даних науково-технічних проектів, готових до впровадження у виробництво, бере участь у прогнозуванні розвитку напрямів наукової діяльності Університету.

3.4. Трансфер технологій та ліцензійна діяльність.

3.4.1 Разом з іншими підрозділами Університету здійснює заходи з використання результатів НДР, ОПІВ, наукоємної продукції.

3.4.2 Визначає форму правової охорони (об'єкти промислової власності, авторського права, ноу-хау тощо або їхнє поєднання) на території держав, де передбачається їхнє використання.

3.4.3 Бере участь у підготовці проектів договорів з розпорядження правами інтелектуальної власності, в тому числі ліцензійних договорів, договорів про трансфер технологій, договорів про спільну діяльність, науково-технічну та виробничу кооперацію, інших договорів (контрактів), що передбачають створення результатів НДР, ОПІВ та надання дозволу (ліцензії) на їх використання.

Здійснює в межах своєї компетенції контроль за їхнім виконанням.

3.4.4 Бере участь у підготовці пропозицій та матеріалів щодо використання результатів НДР, ОПІВ у рамках науково-технічної співпраці з підприємствами та організаціями України та інших держав.

3.4.5 Надає керівництву Уманського НУС пропозиції щодо укладання договорів з результатів НДР, ОПІВ.

3.4.6 Бере участь у переговорах з укладання договорів про трансфер технологій, ліцензійних та інших договорів.

3.4.7 Разом з іншими підрозділами Університету бере участь у реалізації бізнес-планів, інвестиційних, впроваджувальних проектів з використання результатів НДР, ОПІВ підприємствами, установами і організаціями.

3.4.8 Надає висновки керівництву Університету щодо відповідності законодавству проектів договорів з використання результатів НДР, ОПІВ, що надходять до Університету від третіх осіб, у частині охорони прав інтелектуальної власності.

3.4.9 Надає консультації працівникам Університету з питань трансферу технологій.

3.4.10 Аналізує стан роботи щодо використання результатів НДР, ОПІВ в Університеті та надає керівництву Університету пропозиції з її удосконалення.

3.4.11 Вивчає накопичений в Україні та в іноземних державах досвід організації роботи з трансферу технологій.

3.4.12 Організує заходи з підвищення кваліфікації спеціалістів Університету з питань трансферу технологій, залучає працівників Університету до участі в конференціях, семінарах і нарадах з питань трансферу технологій.

3.4.13 Бере участь у забезпеченні працівників Університету нормативно-методичною і довідковою літературою з питань трансферу технологій.

3.4.14 Організує реалізацію в Університеті положень нормативно-правових актів щодо ліцензійної діяльності та трансферу технологій.

3.4.15 Разом з іншими підрозділами Університету організує участь Університету у виставково-ярмаркових заходах.

3.4.16 Готує матеріали до річного звіту Університету з питань трансферу технологій.

3.4.17 Здійснює моніторинг актів законодавства у сфері питань трансферу технологій, ліцензійної діяльності та надає пропозиції керівництву Університету з їх дотримання в Університеті.

4 Структура Відділу

4.1 Для виконання покладених на Відділ завдань у ньому можуть створюватися сектори, групи, в тому числі з:

- охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності та патентних досліджень;
- маркетингових та патентно-кон'юнктурних досліджень, економічних обґрунтувань впровадження результатів НДР та ОПІВ;
- трансферу технологій та ліцензійної діяльності;
- комерціалізації НДР та ОПІВ.

4.2 До складу Відділу вводяться посади визначені штатним розкладом Університету.

4.3 Структура, штатний розклад Відділу визначаються та затверджуються наказом ректора Уманського НУС з урахуванням того, що питання проведення патентних досліджень, створення, охорони та використання ОПІВ належать до основних видів наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності Університету.

4.4 Керівник Відділу має право брати участь у засіданнях вченої ради Університету, нарадах й інших заходах Університету, на яких розглядаються питання, що відносяться до компетенції Університету, обиратися у встановленому порядку до вченої ради Університету.

4.5 Працівники Відділу несуть відповідальність за виконання своїх обов'язків, якісне та своєчасне виконання робіт згідно даного положення та посадових інструкцій.

5. Права Відділу

Відділ має право:

5.1 Брати участь у нарадах та інших заходах Університету, де розглядаються питання створення, охорони та використання результатів НДР, ОПІВ.

5.2 Здійснювати службове листування з Департаментом інноваційної діяльності та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України, Державною службою інтелектуальної власності України, Державним підприємством “Український інститут інтелектуальної власності” (Укрпатент), Державним підприємством “Українське агентство з авторських та суміжних прав”, іншими установами та організаціями, що відповідають за організацію робіт щодо створення, охорони та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

5.3 Вносити начальнику НДЧ Університету пропозиції щодо зміни структури та штатного розкладу Відділу у зв'язку зі змінами в проведенні наукової тематики Університету, обсягу робіт із здійснення патентних, кон'юнктурних, маркетингових досліджень та трансферу технологій.

5.4 Брати участь у роботі експертних комісій з метою запобігання передчасній публікації відомостей, які містять опис ОПІВ.

5.5 Координувати в межах своєї компетенції роботу зі створення, охорони та комерціалізації ОПІВ в Університеті.

5.6 Брати участь у переговорах, які проводять представники Університету з вітчизняними та іноземними організаціями щодо укладання договорів з трансферу технологій та інших договорів з використання ОПІВ.

5.7 Контролювати своєчасність та повноту сплати державних зборів та мита за дії, пов'язані з охороною прав на ОПВ.

5.8 Здійснювати контроль за виплатою винагороди творцям об'єктів права інтелектуальної власності та особам, робота яких сприяла їх створенню та впровадженню.

5.9 Подавати керівництву Університету пропозиції щодо отримання інформації, видань, необхідних для поліпшення науково-технічного, патентного та патентно-кон'юнктурного забезпечення проведення наукових досліджень та трансферу ОПВ.

5.10 За дорученням ректора Університету брати участь та здійснювати представництво Університету в роботі державних та громадських організацій з питань охорони ОПВ та трансферу технологій.

5.11 Розглядати спільно з науковими та іншими підрозділами Університету питання, пов'язані з охороною ОПВ та трансферу технологій.

5.12 Отримувати в установленому порядку інформацію від керівників підрозділів Університету для підготовки звітів Університету про діяльність у галузі створення, охорони ОПВ, трансферу технологій, звітів про патентні та кон'юнктурні дослідження.

5.13 Залучати за згодою ректора Університету відповідних спеціалістів для виконання робіт, що стосуються трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, а також для розробки і здійснення заходів, що проводяться Відділом відповідно до покладених на нього завдань.

3.14 Вносити ректору Університету пропозиції щодо стимулювання працівників, які беруть активну участь у діяльності зі створення, охорони та трансферу ОПВ.

3.15 Інформувати керівництво Університету про зміни законодавства у сфері трансферу технологій, охорони інтелектуальної власності, інноваційної діяльності.

3.16 Брати участь у підготовці наказів, що стосуються питань охорони ОПВ та трансферу технологій.

Перший проректор

І. І. Мостов'як

Проректор з наукової та інноваційної діяльності

В. П. Карпенко

Начальник науково-дослідної частини

С. П. Полторецький

Завідувач відділу інтелектуальної власності, комерціалізації та трансферу технологій

О. Л. Бурляй

Начальник юридичного відділу

С. С. Каленська